

***Vjesnik istarskog arhiva*, sv. 24, Pazin 2017., 212 str.**

Znanstvena publikacija *Vjesnik istarskog arhiva*, u izdanju Državnoga arhiva u Pazinu, došla je 2017. godine do dvadeset i četvrtoga sveska, nastavljajući tradiciju redovitoga izlaženja za glavnoga i odgovornoga urednika Ivana Jurkovića.

Svezak otvaraju dva stručna rada Jasne Mrkonjić iz područja arhivistike. U prvom, „Sumarni inventar fonda Mjesni narodni odbor Vrh 1947. – 1952.“ (17-38), autorica se najprije osvrnula na opći kontekst nastanka građe i povijest fonda te u konačnici na sam njegov sadržaj. Istaknula je da – premda je gradivo sačuvano fragmentarno – fond svjedoči o radu upravnoga tijela na lokalnoj razini. U drugom je radu, „Sumarno-analitički inventar fonda Željeznički tehnikum Pula 1947. – 1953.“ (39-66), autorica napomenula da je pri opisivanju fonda rabljen višerazinski sustav opisivanja s ciljem lakšega predočavanja sadržaja gradiva te pružanja informacija korisnicima. Napomenula je i da su na razini fonda pružene informacije o specifičnim povijesnim okolnostima na području Istre te konkretno i samoga grada Pule.

Hendi Hrelja pripremio je rad „Sumarni inventar fonda Narodni odbor gradske općine Pazin 1952. – 1955.“ (67-96), u kojem je istaknuo da je gradivo u pazinski Arhiv dopremljeno u rasutu stanju, kao dio gradiva cjelokupne pazinske poslijeratne općine i mjesne uprave te je kasnije izdvojeno u samostalan fond. Autor je naznačio da je fond opisan višerazinskim sustavom arhivističkoga opisivanja koji daje iscrpan pregled gradiva i povijesti djelovanja stvaratelja.

Članak „Prilog istarskoj arhivskoj glagoljskoj baštini (glagoljica u Državnom arhivu u Pazinu i u Župnom uredu u Bermu)“ (99-108) Mirele Mrak i Maje Milovan temelji se na novootkrivenom fragmentu glagoljskoga zapisa iz muntriljske Matične knjige vjenčanih pronađenom 2014. tijekom sređivanja arhivskoga gradiva Župnoga ureda u Bermu. Autorice su istaknule namjeru da ovaj rad bude smjernica i vodič za buduća istraživanja arhivskoga glagoljskog gradiva pohranjenoga u Državnom arhivu u Pazinu i arhivu Župnoga ureda u Bermu.

Jakov Jelinčić je u radu „Župni (kaptolski) arhiv Barbana, s osvrtom na podatke o kanoniku Petru Stankoviću“ (109-143) pisao o važnosti crkvenih arhiva te je, između ostaloga, objavio razne podatke iz matičnih knjiga o barbanskom kanoniku te njegovoj užoj i široj obitelji. Na kraju rada u

izvorniku i prijevodu donosi dva priloga, povelju o posveti crkve i inventar crkvenog namještaja i liturgijskoga ruha iz 1750. godine.

U članku „Luigi Papo (de Montona): Angažiran borac za talijansku Istru – od rata do pseudohistorije“ (145-158) Vanni D'Alessio istaknuo je neke trenutke Papova iskustva kao borca i pisca, a posebice raspravlja o njegovom dihotomnom pogledu na jezične i nacionalne odnose u Istri. Papo je napisao brojne publikacije o staroj i novijoj povijesti Istre te o svojim iskustvima u Drugom svjetskom ratu.

Poglavlje posvećeno osvrtima, prikazima i vijestima (161-207) započinje izvještajem Jakova Kmeta „Ljetna škole arhivistike: *Fotografija: prepoznavanje, čuvanje, opis i digitalizacija*, Državni arhiv u Dubrovniku – Hrvatski državni arhiv u Zagrebu – ICARUS Hrvatska, Žrnovo: Arhivsko-sabirni centar Korčula – Lastovo, 19. – 21. rujna 2017.“ (161-163). Kmet je istaknuo da je program škole organiziran s ciljem širenja znanja i iskustva u pristupu fotografiji, standardizaciji postupaka u arhivima kod prepoznavanja, čuvanja i opisivanja, ali i same digitalizacije fotografskoga gradiva. Za ovaj broj *Vjesnika* prikaze knjiga i zbornika pripremili su Jasna Mrkonjić, Hendi Hrelja, Mirela Mrak, Ivan Jurković, Robert Kurelić, Marija Mogorović Crljenko, Slaven Bertoša i Andrea Runko Babić.

Željko Cetina

***Vjesnik istarskog arhiva*, sv. 25, Pazin 2018., 346 str.**

S ustaljenim rubrikama, ali u svečanijem obliku, jubilarni 25. broj *Vjesnika istarskog arhiva* započinje poglavljem „Riječ nakladnika“ (15-16), u kojem je ravnatelj Elvis Orbanic na samom početku istaknuo još jedan jubilej, a to je 60 godina od osnutka Državnoga arhiva u Pazinu. Tom se prigodom Orbanic u kratkim crtama osvrnuo na historijat arhivske službe u Istri napomenuvši da o organiziranoj arhivskoj službi možemo govoriti tek od 20. stoljeća, kada se ustanovljavaju arhivi, najprije u nadležnosti državne uprave, a potom i kao samostalne ustanove koje trajno čuvaju, stručno obrađuju i pružaju na korištenje arhivsko gradivo. Također, osvrnuo se na promjene imena Arhiva te na osobe koje su prepoznale važnost ustanove kao izdavača te publikaciju koja je stigla do 25. broja.